

SMLOUVA

MEZI

ČESKOU REPUBLIKOU

A

MOLDAVSKOU REPUBLIKOU

O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Česká republika a Moldavská republika, dále jen „smluvní státy“,

vedeny přáním upravit a rozvíjet vztahy mezi oběma státy v oblasti sociálního zabezpečení, se dohodly takto:

ČÁST I - Všeobecná ustanovení

Článek 1 - Definice

1. Pro účely této smlouvy následující výrazy znamenají:
 - a) „*právní předpisy*“ - zákony a jiné právní předpisy týkající se odvětví sociálního zabezpečení uvedených v článku 2;
 - b) „*příslušný úřad*“
 - pokud jde o Českou republiku: Ministerstvo práce a sociálních věcí;
 - pokud jde o Moldavskou republiku: Ministerstvo práce, sociální ochrany a rodiny;
 - c) „*instituce*“ - orgán nebo úřad zodpovědný za provádění právních předpisů uvedených v článku 2;
 - d) „*dávky*“ a „*důchody*“ - všechny peněžité dávky nebo důchody, včetně všech jejich částí a všechna zvýšení, přídavky, vyrovnávací částky a příplatky, jakož i jednorázové platby a úhrady;
 - e) „*bydliště*“ - obvyklé bydliště;
 - f) „*pobyt*“ - přechodné bydliště;
 - g) „*doby pojištění*“ - doby placení příspěvků a doby postavené jim na roveň získané podle právních předpisů každého ze smluvních států.
2. Ostatní termíny a výrazy v této smlouvě mají význam, který jim náleží podle právních předpisů každého smluvního státu.

Článek 2 - Věcný rozsah

1. Tato smlouva se vztahuje:
 - A) v Moldavské republice na právní předpisy upravující:
 - a) i. invalidní důchody z důvodu obecných onemocnění;
 - ii. starobní důchody;
 - iii. důchody pozůstalých;

iv. důchody a invalidní peněžité dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání;

b) povinnost platit příspěvky na sociální pojištění podle právních předpisů určených podle části II;

B) v České republice na právní předpisy upravující:

- a) i. invalidní důchody;
- ii. starobní důchody;
- iii. důchody pozůstalých;

b) povinnost platit příspěvky na sociální pojištění podle právních předpisů určených podle části II.

2. Tato smlouva se vztahuje také na právní předpisy upravující, nahrazující, měnící nebo doplňující ty právní předpisy, jež jsou uvedeny v odstavci 1.

3. Tato smlouva se nevztahuje na sociální pomoc a na systémy dávek týkající se obětí a důsledků válek.

4. Tato smlouva se nevztahuje na právní předpisy zavádějící nové odvětví sociálního zabezpečení, nedohodnou-li se příslušné úřady jinak.

Článek 3 - Osobní rozsah

Tato smlouva se vztahuje na všechny osoby, které podléhají nebo podléhaly právním předpisům jednoho nebo obou smluvních států, stejně jako na další osoby, které od těchto osob odvozují svá práva.

Článek 4 - Rovnost nakládání

Nestanoví-li tato smlouva jinak, osoby uvedené v článku 3 mající bydliště na území jednoho ze smluvních států budou mít stejná práva a stejné povinnosti podle právních předpisů tohoto smluvního státu, jako jeho vlastní občané.

Článek 5 - Export dávek

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, nároky na dávky a jejich výplatu podle právních předpisů jednoho ze smluvních států nesmí být kráceny, měněny, zastaveny nebo odňaty z důvodu, že příjemce má bydliště na území druhého smluvního státu.

2. Ustanovení odstavce 1 neplatí pro:

A) pokud jde o právní předpisy Moldavské republiky:

- státní dávky, výsluhové důchody a zvláštní důchody přiznávané podle právních předpisů Moldavské republiky;

B) pokud jde o právní předpisy České republiky:

- přiznání nároku na invalidní důchod poskytovaný podle českých právních předpisů osobám, u nichž invalidita vznikla před dosažením 18 let věku, a které nebyly pojištěny po potřebnou dobu.

3. Dávky poskytované podle právních předpisů každého ze smluvních států nebo této smlouvy budou vypláceny osobám majícím bydliště na území třetího státu za stejných podmínek jako vlastním občanům tohoto smluvního státu, kteří mají bydliště na území třetího státu.

Článek 6 - Vyloučení překrývání dávek

Tato smlouva nepřiznává ani nezachovává nárok na několik dávek stejného druhu za jedno a totéž období povinného pojištění.

Článek 7 - Stejně posuzování skutečností

1. Skutečnosti mající vliv na nárok, krácení, pozastavení či výši dávek, které nastaly na území druhého smluvního státu, budou zohledněny tak, jako by k nim došlo na území prvního smluvního státu.

2. Příslušný úřad každého smluvního státu může omezit použití ustanovení odstavce 1 ve prospěch určitých kategorií osob.

ČÁST II - Používání právních předpisů

Článek 8 - Všeobecné pravidlo

Nestanoví-li tato smlouva jinak, osoba výdělečně činná na území některého ze smluvních států podléhá pouze právním předpisům tohoto smluvního státu, i když má bydliště na území druhého smluvního státu nebo když se ústředí nebo registrované sídlo jejího zaměstnavatele nachází na území druhého smluvního státu.

Článek 9 - Vyslání pracovníci

1. Osoba zaměstnaná na území jednoho smluvního státu, která je vyslána svým zaměstnavatelem k výkonu určité práce pro tohoto zaměstnavatele na území druhého smluvního státu, podléhá po dobu této práce nadále právním předpisům prvního smluvního státu za podmínky, že předpokládaná doba této práce nepřesáhne dobu 24 měsíců.

2. Odstavec 1 se analogicky použije pro samostatně výdělečně činnou osobu, která běžně vykonává svou samostatnou výdělečnou činnost na území jednoho smluvního státu, jestliže tato osoba přechodně vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území druhého smluvního státu.

Článek 10 - Zaměstnanci podniků mezinárodní dopravy

Osoba zaměstnaná podnikem mezinárodní dopravy s registrovaným ústředím na území jednoho smluvního státu podléhá právním předpisům tohoto smluvního státu. Avšak:

- a) osoba zaměstnaná pobočkou nebo stálým zastoupením uvedeného podniku podléhá právním předpisům smluvního státu, na jehož území se taková pobočka nebo stálé zastoupení nachází;
- b) osoba zaměstnaná na území smluvního státu, kde má bydliště, podléhá právním předpisům tohoto smluvního státu, a to i v případě, že podnik, který ji zaměstnává, nemá na tomto území registrované ústředí, pobočku ani stálé zastoupení.

Článek 11 - Členové posádky námořních lodí

Osoba výdělečně činná na palubě námořní lodi plující pod vlajkou některého ze smluvních států podléhá právním předpisům tohoto smluvního státu.

Článek 12 - Státní úředníci

Státní úředníci a osoby za takové považované podléhají právním předpisům smluvního státu, v jehož správě jsou zaměstnáni.

Článek 13 - Členové diplomatických misí a konzulárních úřadů

Členové diplomatických misí a konzulárních úřadů, stejně jako soukromý personál zaměstnaný v jejich službách, podléhají ustanovením Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z 18. dubna 1961 a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963.

Článek 14 - Výjimky z ustanovení článků 8 až 13

Na společnou žádost zaměstnance a jeho zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné mohou příslušné úřady nebo pověřené instituce obou smluvních států po dohodě stanovit výjimky z ustanovení této části ve vztahu k jednotlivým osobám nebo kategoriím osob za předpokladu, že daná osoba bude podléhat právním předpisům některého ze smluvních států.

Část III - Zvláštní ustanovení týkající se důchodů

Článek 15 - Sčítání dob pojištění

1. Závisí-li podle právních předpisů jednoho ze smluvních států nárok na dávky na získání určitých dob pojištění, přihlédne instituce provádějící tyto právní předpisy i k nepřekrývajícím se dobám pojištění získaným podle obdobných právních předpisů druhého smluvního státu tak, jako by se jednalo o pojištění podle právních předpisů prvního smluvního státu.

2. Pro nárok na dávku přihlíží instituce každého smluvního státu též k dobám pojištění získaným podle právních předpisů třetího státu, s nímž je tento smluvní stát vázán mezinárodním právním předpisem o sociálním zabezpečení obsahujícím ustanovení o sčítání dob.

Článek 16 - Výpočet dávek

1. Instituce každého smluvního státu stanoví dávku:

- a) výlučně na základě dob pojištění získaných podle jeho právních předpisů, pokud jsou splněny podmínky nároku na dávku, a
- b) podle pravidel stanovených v odstavci 2 s výjimkou toho, kdy výsledek takového výpočtu je stejný, nebo nižší než výsledná částka stanovená podle písmene a).

2. Pokud se nárok na dávku podle právních předpisů jednoho smluvního státu stanoví s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu, nebo třetího státu ve smyslu článku 15, pak instituce prvního smluvního státu vezme v úvahu tyto doby a:

- a) stanoví teoretickou výši dávky, která by náležela v případě, že by všechny doby pojištění byly získány podle jeho právních předpisů, a
- b) poté - na základě teoretické výše vypočtené podle písmene a), stanoví výši dávky určené k výplatě podle poměru délky dob pojištění získaných podle jeho právních předpisů k celkové době pojištění.

Pro stanovení výpočtového základu pro dávku vezme instituce v úvahu pouze příjmy dosažené v dobách pojištění získaných podle právních předpisů, které provádí. Tato instituce bude tento příjem – v průměrné výši s indexací, pokud jí to používané právní předpisy dovolují – považovat za dosažený v dobách pojištění, k nimž přihlíží při stanovení teoretické výše dávky.

3. Dotyčná osoba bude mít nárok na vyšší částku vypočtenou podle odstavců 1 a 2.

Článek 17 - Doby pojištění kratší než jeden rok

1. Nedosahuje-li celková doba pojištění získaná podle právních předpisů smluvního státu jeden rok a nevznikne-li na jejím základě podle těchto právních předpisů nárok na dávku, pak bez zřetele k ustanovením článku 15 nebude instituce tohoto smluvního státu povinna přiznat za tyto doby dávku.
2. Doby pojištění uvedené v odstavci 1 započte instituce druhého smluvního státu, jako by se jednalo o doby pojištění získané podle právních předpisů, které provádí.

Část IV - Různá ustanovení

Článek 18 - Administrativní opatření a spolupráce

1. Příslušné úřady smluvních států upraví postupy a přijmou opatření nezbytná k provádění této smlouvy.
2. Příslušné úřady:
 - a) sjednají pro používání této smlouvy správní ujednání;
 - b) informují se vzájemně o změnách právních předpisů smluvních států;
 - c) určí styčná místa k ulehčení styku mezi institucemi smluvních států.
3. Příslušné úřady a instituce obou smluvních států si poskytují vzájemnou pomoc ve všech otázkách týkajících se provádění této smlouvy tak, jako by se jednalo o záležitosti při provádění jejich vlastních právních předpisů. Tato pomoc bude bezplatná.
4. Jestliže u osoby mající bydliště nebo pobyt na území jednoho smluvního státu, která uplatnila nárok nebo pobírá dávku podle právních předpisů druhého smluvního státu, je potřeba provést lékařské vyšetření, zajistí toto vyšetření na své náklady instituce v místě bydliště nebo pobytu prvního smluvního státu na žádost instituce druhého smluvního státu.
5. Veškeré informace o osobách zasílané podle této smlouvy z jednoho smluvního státu do druhého budou považovány za důvěrné a mohou být použity pouze pro účely provádění této smlouvy.

Článek 19 - Používání úředních jazyků

1. Úřady a instituce smluvních států mohou při provádění této smlouvy komunikovat mezi sebou ve svých úředních jazycích a také v jazyce anglickém.
2. Žádná žádost nebo dokument nesmějí být odmítnuty z důvodu, že jsou napsány v úředním jazyce druhého smluvního státu.

Článek 20 - Osvobození od poplatků a ověřování

1. Zakládají-li právní předpisy jednoho ze smluvních států plné nebo částečné osvobození od soudních, konzulárních nebo správních poplatků, platí toto osvobození pro veškeré dokumenty předkládané podle právních předpisů druhého smluvního státu pro provádění této smlouvy.
2. Všechna sdělení, dokumenty a osvědčení jakéhokoli druhu, jež jsou nutné pro provádění této smlouvy, budou zproštěny ověřování diplomatickými nebo konzulárními úřady.
3. Kopie dokumentů ověřené jako pravé a přesné kopie institucí jednoho smluvního státu přijímá instituce druhého smluvního státu jako pravé a přesné kopie bez dalšího ověřování.

Článek 21 - Podávání žádostí nebo opravných prostředků

Všechny žádosti nebo opravné prostředky, které mají být podle právních předpisů jednoho smluvního státu předloženy v určité lhůtě příslušnému úřadu nebo instituci tohoto smluvního státu, jsou považovány za podané včas, pokud byly v této lhůtě předloženy příslušnému úřadu nebo instituci druhého smluvního státu. V takovém případě příslušný úřad nebo instituce tohoto smluvního státu, které žádost nebo opravný prostředek obdržely, ji neprodleně předají příslušnému úřadu nebo instituci prvního smluvního státu, buď přímo, nebo prostřednictvím styčných míst obou smluvních států.

Článek 22 - Vrácení přeplatků

Jestliže instituce jednoho smluvního státu vyplatí osobě dávky neoprávněně nebo v nesprávné výši, tato instituce může za podmínek stanovených používanými právními předpisy požadovat od instituce druhého smluvního státu, která téže osobě má vyplácet dávky, aby srazila nenáležící částku z doplatku nebo z běžných plateb náležejících dotčené osobě. Instituce druhého smluvního státu srazí uvedenou částku za podmínek a v rámci pravidel, za kterých to dovolují právní předpisy jí používané, jako by tyto částky byly vyplaceny touto institucí samotnou a převede takto sraženou částku instituci, která neoprávněně nebo v nesprávné výši vyplatila dávky.

Článek 23 - Vykonaovací řízení

1. Vykonaitelná rozhodnutí soudu jednoho smluvního státu, stejně jako vykonatelné listiny vydané úřadem nebo institucí jednoho smluvního státu, týkající se příspěvků na sociální zabezpečení a jiných pohledávek, budou uznány na území druhého smluvního státu.

2. Uznání může být odmítnuto pouze v případě, pokud by nebylo v souladu s veřejným pořádkem smluvního státu, na jehož území má být uznání rozhodnutí nebo listiny provedeno.

3. Vykonatelná rozhodnutí a listiny uznané podle odstavce 1 tohoto článku budou vykonány na území druhého smluvního státu. Vykonávací řízení bude provedeno v souladu s právními předpisy upravujícími výkon takových rozhodnutí a listin smluvního státu, na jehož území k němu dochází. Rozhodnutí či listina bude opatřena doložkou vykonatelnosti.

4. Nedoplatky na příspěvcích instituci jednoho smluvního státu mají při výkonu rozhodnutí, konkurzním nebo vyrovnávacím řízení na území druhého smluvního státu stejnou přednost, jako obdobné pohledávky na území tohoto smluvního státu.

Článek 24 - Měna pro provádění plateb

Platby do druhého smluvního státu vyplývající z provádění této smlouvy se uskuteční ve volně směnitelných měnách.

Článek 25 - Řešení sporů

Veškeré spory týkající se výkladu nebo provádění této smlouvy budou urovnány jednáním mezi příslušnými úřady nebo institucemi smluvních států.

Část V - Ustanovení přechodná a závěrečná ***Článek 26 - Přechodná ustanovení***

1. Tato smlouva nezakládá žádné nároky za dobu před jejím vstupem v platnost.

2. Pro stanovení nároků podle této smlouvy budou vzaty v úvahu všechny doby pojištění získané podle právních předpisů smluvních států před vstupem této smlouvy v platnost.

3. S výhradou odstavce 1 tohoto článku mohou nároky podle této smlouvy vzniknout i v případech pojistných událostí nastalých před jejím vstupem v platnost, s výjimkou jednorázových plateb.

4. Žádná dávka, která byla přiznána před datem vstupu této smlouvy v platnost, nebude přepočítávána.

Článek 27 - Ratifikace a vstup v platnost

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci.

2. Tato smlouva vstoupí v platnost prvého dne třetího kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž si smluvní státy vzájemně písemně oznámí, že byly splněny všechny nezbytné zákonné podmínky pro vstup této smlouvy v platnost.

Článek 28 - Platnost Smlouvy a její ukončení

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

2. Každý ze smluvních států může Smlouvu vypovědět písemným oznámením druhému smluvnímu státu. V takovém případě tato smlouva pozbude platnosti prvého dne šestého kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž bylo písemné oznámení doručeno druhému smluvnímu státu.

3. V případě výpovědi Smlouvy zůstanou všechny nároky získané podle jejích ustanovení zachovány a žádosti podané před ukončením platnosti Smlouvy budou řešeny podle jejích ustanovení.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění, podepsali tuto smlouvu.

Dáno v Praze dne 29. listopadu 2011 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, moldavském a anglickém, přičemž všechny texty jsou stejně autentické. V případě rozdílností ve výkladu je rozhodující anglické znění.

Za Českou republiku

Jaromír Drábek
ministr práce a sociálních věcí

Za Moldavskou republiku

Valentina Buliga
ministřyně práce, sociální ochrany
a rodiny